

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

LAP 3 en Leidraad Afvalstof of Product. Op naar de circulaire economie!

**Vertrouwen is goed, ...
Bewijslast = bewijsrisico**

Edward Brans
Edward.Brans@pelsrijcken.nl
11 april 2019

Bron van inzicht

2015 EU-actieplan voor circulaire economie

- **Doelstellingen**

- in 2030 65% minder stedelijk afval
- in 2030 75% minder verpakkingsafval
 - papier en karton: 85 %
 - aluminium: 60 %
 - glass: 75 %
 - plastic: 55 %
- in 2030 vermindering stort van stedelijk afval (max. 10%)

Recycling + stimuleren gebruik/markt secundaire grondstoffen

- onzekerheden over kwaliteit secundaire grondstoffen
- ontbreken EU kwaliteitsnormen (onzuiverheidsgehalten)
- regels betreffende de "einde-afvalfase" onduidelijk

Nieuwe afvalstoffenrichtlijn

- **Richtlijn 2018/851 tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG**

- *Preambule:*

De doelstellingen voor de voorbereiding op hergebruik en recycling van afvalstoffen die zijn vastgelegd in Richtlijn 2008/98/EG moeten worden opgeschaald, zodat zij beter beantwoorden aan de ambities van de Unie om zich te ontwikkelen tot een circulaire economie.

- Implementatie uiterlijk 5 juli 2020

Richtlijn 2008/98/EG

Art. 6 Einde-afvalstatus

Sommige afvalstoffen zijn niet langer afvalstoffen wanneer zij een behandeling voor nuttige toepassing – recyclingshandeling - hebben ondergaan en voldoen aan de volgende criteria:

- stof of voorwerp wordt gebruikelijk toegepast voor specifieke doelen;
- er is een markt voor of vraag naar stof of voorwerp;
- stof of voorwerp voldoet aan technische voorschriften en aan geldende wetgeving en normen;
- het gebruik van stof of voorwerp heeft "over het geheel genomen geen ongunstige effecten voor het milieu of de menselijke gezondheid".

Richtlijn 2008/98/EG

Art. 6 Einde-afvalstatus

- EC heeft specifieke criteria ontwikkeld voor de beoordeling 'einde-afvalfase' voor een aantal grondstoffen, zoals voor bepaalde metalen:
 - glass cullet (see Commission Regulation (EU) N° 1179/2012)
 - copper scrap (see Commission Regulation (EU) N° 715/2013)
- Lidstaten hebben die mogelijkheid ook:
 - Nederland: 9 rechtsoordelen over einde-afval (o.a. compost, lithium-ion batterijen, beeldglasgranulaat en tomaten- en paprikaloofsap)

Richtlijn 2008/98/EG

Art. 6 Einde-afvalstatus

- Rechtsoordelen einde-afvalstatus (richtsnoeren/beleidslijn??)

Status:

- geen appellabele besluiten in de zin van artikel 1:3 lid 1 Awb
- ondersteunend/informatief karakter
- exoneratie:

"Ik wijs er tenslotte op dat mijn oordeel, dat is gebaseerd op de door u geschetste feiten en omstandigheden, de thans geldende wet- en regelgeving en mijn beleid hierop en jurisprudentie, op enig moment door gewijzigde feiten of omstandigheden of nieuwe wet- en regelgeving en jurisprudentie achterhaald kan zijn en dan niet meer geldt. Het is uw verantwoordelijkheid om u op de hoogte te houden van dit soort wijzigingen."

* Belang wordt versterkt onder Richtlijn 2018/851 (para. 17 preamb.)

Naar een circulaire economie

- **Streven naar circulaire economie zonder meer positief**
 - Meer nadruk op een bewust en optimaal gebruik van grondstoffen en hergebruik van stoffen en voorwerpen
 - Wie kan hier tegen zijn?
- **Streven naar circulaire economie legt meer nadruk op begrippen:**
 - 'afvalstof' (voortgezet gebr.), 'bijproduct' en 'einde-afvalstatus'
 - belang om stof of voorwerp te kwalificeren als 'bijproduct' of als stof of voorwerp dat 'einde-afvalstatus' heeft bereikt (na behandeling voor recycling of nuttige toepassing te hebben ondergaan)

Naar een circulaire economie

- **Toetsingsgronden/criteria (art. 5 en 6 Kra):**
 - Is voldoende zeker dat stof of voorwerp zal worden gebruikt?
 - Is een markt voor?
 - Is er een contract of voldoende bindende intentieverklaring?
 - Rechtmatig.
 - Stof of voorwerp voldoet aan milieuwet- en regelg. en levert geen gezondheidsrisico's op
 - toetsing aan normen
- **Rechtsoordelen zeer illustratief:**

<https://www.afvalcirculair.nl/onderwerpen/afval/toetsing-afval/>

Nu de praktijk

- **Toepassing verontreinigde thermisch gereinigde grond**
 - Voorzien van het juiste certificaat
- **Vermenging van chemicaliën in scheepsbrandstoffen**
 - Wel of niet 'off spec'. Gevaar op stilvallen schip
- **Nuttige toepassing met asbest/PFOAS verontreinigde baggerspecie**
 - Voorzien van het juiste certificaat
- **Voldoet een bijproduct van een biobrandstof aan normen?**
 - Welke en wie moet dat beoordelen?

Handhaving

- **Handhaving in spoedsituaties. Wie is (mede)overtreder?**
 - "De bewijslast over de status van een materiaal (afvalstof of product) rust op de houder van het materiaal." (Leidr. P. 11)
 - Bewijslast rust op bestuursorgaan. Ook in spoedsituaties.
 - Is dat voldoende evenwichtig en in overeenstemming met bovenstaand uitgangspunt?
- **Richtlijn (EU) 2018/851 (juli 2020)**
 - o.a. art. 6 Kra.
 - Invulling bewijslast nader geconcretiseerd / verzwaaard

Handhaving

- **Toetsingsgronden/criteria (art. 5 en 6 Kra):**
 - Is voldoende zeker dat stof of voorwerp zal worden gebruikt?
 - Is een markt voor?
 - Is er een contract of voldoende bindende intentieverklaring?
 - Wie kan/moet dit beoordelen? Is aan civilisten!
 - Rechtmatig.
 - Stof of voorwerp voldoet aan milieuwet- en regelg. en levert geen gezondheidsrisico's op
 - toetsing aan normen
 - Overgelegde certificaten kennelijk lang niet altijd voldoende